

KONFERENSEN
**INFORMATIONSSÄKERHET
FÖR OFFENTLIG SEKTOR**

14–15 SEPTEMBER 2016

3-steg mot ett robustare Malmö

Kartläggning och analys av prioriterade verksamheter och dess beroenden

Bo-Göran Andersson
Stadskontoret
Trygghets- och säkerhetsenheten

Kontinuitetshantering

*”Kontinuitetshantering handlar om att **systematiskt skapa en förmåga att fortsätta bedriva sin verksamhet på en tolerabel nivå oavsett vilken typ av störning som organisationen utsätts för och att hantera alla aspekter inom kontinuitet, från incident- till krishantering. För att lyckas med detta krävs allas engagemang och ett tydligt ledarskap samt att roller och ansvar är tydliga i organisationen”***

Svensk standard SS 22304:2014

Kommunal verksamhet

Tillhandahålla
vårdboenden

Tillhandahålla
digital
infrastruktur

Leverera mat
till skolor

Tillhandahålla
underhåll av
vägar

Tillhandahålla
trygga och rena
parkmiljöer

Omfattande Komplex

Fastigheter, exploatering, lokalförsörjning, gator, parker, trafik- och infrastrukturfrågor samt avfallsfrågor; avhjälpan av föroreningsskador (förordning 2004:100). Se reglementet för utförligare kommentarer kring de olika områdena. Samlat ansvar för kommunens kulturverksamhet; Främja samordning och utveckling inom kulturområdet; Bidra till kulturutbyte och samverkan på regional nivå; Medelsfördelning in kulturområdet - utom avseende bolagsverksamhet för symfoniorkester, drama, musikteater och dans som är inordnade direkt under kommunstyrelsen; Konsthallsverksamhet; Förvalta och utveckla Malmö Museers samlingar; Kommungemensam biblioteksverksamhet; Samordning, utveckling och utvärdering samt beredning av ärenden av ekonomisk karaktär som beslutas av kommunstyrelsen (se ovan om kommunstyrelsen); förvalta donationer för kulturändamål; fördela kulturbidrag; bidrag till folkbildning samt aktiviteter inom kulturområdet; Konstnärlig utsmyckning av allmän plats; Samordning av kommungemensamma barnkulturaktiviteter; samarbeta med stadsområdets kulturaktiviteter, Uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet och näraliggande områden; Kommunens konsumentvägledning; Budget- och hyresrådgivning; Prövning och tillsyn enligt djurskyddslagen, karantänlagen, lagen om särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning, livsmedelslagen, miljöbalken, smittskyddsbalken, strålskyddslagen och tobakslöagen; Följa den yttre miljöns tillstånd och utveckling; Lämna myndigheter, företag och allmänhet råd och upplysningar; Handha kommungemensamma serviceverksamheter; Skötsel, underhåll och drift av kommunala verksamheter; Att serviceverksamheterna bedrivs effektivt på ett kundorienterat sätt; Utveckla de kommunaltekniska drift- och servicefunktionerna; Ansvara för fastighetsförvaltning och inredningsverksamhet, fastighets- och byggservice, gatu-, park- och va-skötsel samt tekniskt service och verkstadsservice städservice, skolmåltsverksamhet, central kontorsservice och tryckeriverksamhet, central televäxel, trafikövervakningscentralen (färdtjänst och åtföljande myndighetsbeslut), Drift av idrotts-, bad- och fritidsanläggningar med undantag för de anläggningar där grundskolan och gymnasieskolan har driftansvaret; FN har dispositionsrätt för alla anläggningar kvällstid och helger och ansvarar för bokningen; Föreningservice och föreningsbidrag; Större idrotts- och fritidsvenemang; Uppgifter enligt lotterilagen; Kommungemensamma tjänster inom området socialtjänst; Bistå stadsområdena i deras åliggande som socialnämnd; Handlägga ansökningar om organisationsbidrag som gagnar ändamålet och faller inom socialtjänstens område; Handlägga ärenden enligt förordning om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar; Handlägger ärenden alkoholservingstillstånd samt folköls- och tobaksförsäljning; Yttranden i enlighet med lotterilagen och lotteriförordningen; Administrativt ansvar för överförmyndarnämndens verksamhet; Fullgör uppgifter som ankommer på vårdgivare för den verksamhet som styrs av hälso- och sjukvårdslagen; Träffar överenskommelser med annan om utförande av uppgift som annars ankommer nämnden; Bereder översiktsplanen åt kommunstyrelsen; svarar för uppgifter som kommunen har enligt plan- och bygglagen avseende detaljplan, fastighetsplan, bygglov, rivningslov, marklov, kommunens mätningssväsande, förvalta de grundläggande kartverken, stommät m m; kommunala lantmäterimyndigheten; förslag till namnsättning av gator, vägar, allmänna platser samt kvartersindelning samt kvartersnamn; prövning och tillsyn inom naturvården enligt 7 kapitlet miljöbalken; Prövning och tillsyn beträffande skyltning i enlighet med lagen om särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning; upprätta bostadsförsörjnings- och industrimarksprogram; bostadsanpassningsbidrag; bostadsförmedling BoPlats Syd; Särskild förvaltning av bostäder enligt Bostadsförvaltningslagen; kommunal energiplanering samt kommunal miljöstrategi för energisektorn; Svara för kommunens skyldigheter vad gäller rengöring (sotning) samt brandskyddskontroll i enlighet med lag om skydd mot olyckor; adressättning enligt lagen om lägenhetsregister; Anta förslag till detaljplan eller områdesbestämmelser; Besluta om planbesked; Tillsynsmyndighet över bestämmelser om strandskydd; Yttra sig om vindkraftverk; Begära fastighetsbildning och fastighetsbestämning enligt lagstiftningen, Förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år; Beslutar om godkännande av fristående förskoleenhet; Utövar tillsyn över fristående förskoleverksamhet; Fastställer bidrag till enskilda huvudmän; Handlägger i övrigt ärenden som berör fristående förskole enheter; Handlägger ärenden om interkommunal ersättning; Ansvarar för fysiska planeringen avseende sitt verksamhetsområde, Kommunal förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem, pedagogisk omsorg avseende barn åldrarna sex till tolv; verkställighet av gynnsamma beslut om korttidstillsyn för vissa funktionshindrade grundskole- och grundsärskoleelever (LSS); viss särskild undervisning och öppen fritidsverksamhet; Elevhälsa; Modersmålsundervisning; Forskningsbaserat utvecklingsarbete riktat till Malmös stads skolor och förskolor; Systemförvaltare av samtliga pedagogiska system, elevadministrativa system och journalsystem inom skolhälsovården; Fastställer bidrag till enskilda huvudmän; Handlägger alla ärenden som rör enskilda huvudmän och som berör nämndens verksamhetsområde; Handlägger ärenden om interkommunal ersättning; Ansvarar för den fysiska planeringen avseende sitt verksamhetsområde, Gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och svenska för invandrare samt verkställighet om korttidstillsyn för vissa funktionshindrade gymnasieelever (LSS); Elevhälsa; Fastställer bidrag till enskilda huvudmän; Handlägger alla ärenden som rör enskilda huvudmän och som berör nämndens verksamhetsområde; Handlägger ärenden om interkommunal ersättning; Ansvarar för den fysiska planeringen avseende sitt verksamhetsområde, Är socialnämnd inom sitt geografiska område; myndighetsutövning enligt LSS (Om stöd och service för vissa funktionshinder); Vårdgivare för den kommunala hälso- och sjukvården; bedriver hemsjukvård enligt avtal med region Skåne; ärenden om introduktionsersättningar för flyktingar och vissa andra utlänningar; tillsyn över försäljning av folköl och tobak; yttrar sig om anordnande av automatspel; lokal medborgarservice; lokal fritidsverksamhet som inte ankommer på fritidsnämnden; bidragsgivning till föreningar med utpräglad lokal förankring; stadsområdesbibliotek; kulturverksamhet som inte ankommer på kulturnämnden: samverkan och kontakter med det lokala näringslivet; Samverka med SBN och TN för att utveckla möjligheter till lokal påverkan av stadsområdets miljö; Leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter; Uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt i företag och aktiebolag enligt 3 kap 17 och 18 §§ i kommunalagen; leda och samordna planering och uppföljning av kommunen ekonomi och verksamhet; översiktlig planering av hur kommunens mark- och vattenområden skall utnyttjas; främja bostadsförsörjning och samhällsbyggnad; Främja energihushållning och ha överinseende över kommunal energiplanering; verka för positiv utveckling av näringsliv och sysselsättning; Samordnad information och marknadsföring för kommunen; Arbeta för en effektiv och rationell förvaltningsorganisation samt förenkling av det kommunala regelbeståndet; Uppmärksammat följa miljö- och naturvårdspolitikerna; Verka för att målen i socialtjänstlagen, skollagstiftningen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) uppfylls; Verka för en god primärkommunal hälso- och sjukvård, berikande kulturverksamhet och god fritidsverksamhet i kommunen; Leda och samordna mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten; Övervaka att kommunfullmäktiges mål och planer för verksamheten efterlevs; Att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt.; Uppföljning av den kommunala verksamheten och hur den utvecklas; Uppsikt i de företag som kommunen helt eller delvis äger, Granska den verksamhet som bedrivs inom nämnders, styrelser och fullmäktigeberedningars verksamhetsområden; granska och pröva om verksamhetens bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om intern kontroll är tillräcklig; granska verksamheten i kommunens företag; årligen lämna en revisionsberättelse till kommunfullmäktige.

På ett sätt började det med en IT-revision...

Saxat ur stadskontorets yttrande på revisionen *IT-kontinuitetsplanering 2010*

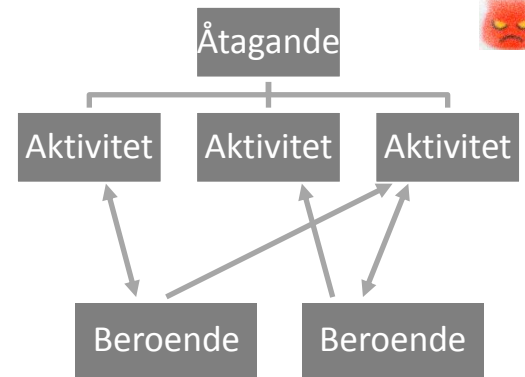
Kontinuitetsplanering inom IT-verksamheten bygger på verksamheternas förmåga och möjligheter att analysera verksamheter för att identifiera kritiska verksamheter och de kritiska IT-stöden (t.ex. verksamhetssystemen). Det är också viktigt att inte enbart fokusera på IT-stöd i verksamheternas kontinuitetsplaner utan även på andra resurser, som är avgörande för att bedriva kritisk verksamhet på en så kallad lägsta servicenivå, som till exempel anläggningar/lokaler, utrustning, material, personal, kompetens mm.

Det förordas att kommunstyrelsen beslutar

- att** uppdra åt STK att etablerar nödvändigt ramverk för kontinuitetsplanering samt en övergripande kontinuitetsplan.
- att** uppdra åt STK att utse en centralt ansvarig för styrning och samordning av kontinuitetsplaneringsprocessen. Detta ansvar omfattar även att etablera/integrera process-, och metodstöd mm. för kontinuitetsplaneringsarbete
- att** Stadsdels-, och förvaltningschefer ytterst ansvarar för att etablera och vidmakthålla en process för kontinuitetsplanering inom egen verksamhet.
- att** Serviceförvaltningen/IT-service utser en ansvarig för IT-kontinuitetsplanering

Metoden

En processkartläggning

- Identifiera och prioritera åtaganden och dess beroenden.
- Kartlägga kontinuitetskrav och analysera förmåga.
- Genomföra risk- och sårbarhetsanalys och utifrån analysresultat och tidigare kartläggning - ta fram åtgärder och kontinuitetsplaner.

Åtagande - process eller uppgift ex. "Snöröjning" eller "Hantera akuta ärenden inom socialtjänsten utanför ordinarie arbetstid".

Kontinuitetskrav = Tillgänglighetskrav (timmar, dagar, veckor)

Åtaganden kontinuitetplaneras, **system** avbrottsplaneras

Risk- och sårbarhetsanalyser

Metoden ska vara transparent och fungera lika bra för riskanalyser på systemnivå som för åtaganden enligt LEH.

Valda risk: **Konfiskering av IT-utrustni** På grund av misstanke om brott hos annan kund till driftleverantören har polisen beslagtagit vissa av driftleverantörens servrar. Det är osäkert när eller

Riskägare: Bo-Göran Andersson Riskvärde: **6** Riskvärde (SEK):

Identifikation Utvärdering Åtgärder

Riskidentifikation

RiskID Analys001

Status Ny

Risktitel * Konfiskering av IT-utrustning hos driftleverantören

Riskbeskrivning På grund av misstanke om brott hos annan kund till driftleverantören har polisen beslagtagit vissa av driftleverantörens servrar. Det är osäkert när eller om de återlämnas. Övrig driftverksamhet kan upprätthållas.

Konsekvensbeskrivning Otillgänglig information, vilket påverkar Malmö stads möjlighet att upprätthålla lägsta acceptabla servicenivå.

Riskägare * Bo-Göran Andersson

funktionellitet konsekvens 14

Risk summa

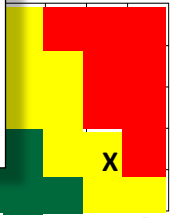
Kvantitativ risk

Kan risken accepteras? Ja Nej

Motiv till acceptans Sannolikheten är svår att bedöma och är satt till låg, men i händelse av att så ändå sker, ska Malmö stads informationsbehandling inte påverkas.

Påverkar åtagande Ärendehantering

Påverkan

Risk- och sårbarhetsanalyser

Metoden ska vara transparent och fungera lika bra för riskanalyser på systemnivå som för åtaganden enligt LEH.

Valda risk: **Konfiskering av IT-utrustni** På grund av misstanke om brott hos annan kund till driftleverantören har polisen beslagtagit vissa av driftleverantörens servrar. Det är osäkert när eller

Riskägare: Bo-Göran Andersson Riskvärde: **6** Riskvärde (SEK):

Identifikation Utvärdering Åtgärder

Riskidentifikation

RiskID Valda risk: **Konfiskering av IT-utrustni** På grund av misstanke om brott hos annan kund till driftleverantören har polisen beslagtagit vissa av driftleverantörens servrar. Det är osäkert när eller om de återlämnas. Övrig driftverksamhet kan upprätthållas. [Lägg till kommentar](#)

Status Riskägare: Bo-Göran Andersson Riskvärde: **6** Riskvärde (SEK):

Risktitel * Identifikation Utvärdering Åtgärder

Riskbeskrivning Bedömning [Tillbaka](#) [Spara](#) [Spara & Fortsätt](#)

Konsekvensbedömning

Riskägare *

Sannolikhet * 2. Låg Riskvärde

Egendom Konsekvens 1 2

Människa Konsekvens 3 6

Miljö -- Gör ett val --

Social hållbarhet -- Gör ett val --

Stadens attraktivitet -- Gör ett val --

Stadens funktionalitet Konsekvens 3 6

Risk summa 14

Kvantitativ risk

Kan risken accepteras? Ja Nej

Motiv till acceptans Sannolikheten är svårt att bedöma och är satt till låg, men i händelse av att så ändå sker, ska Malmö stads informationsbehandling inte påverkas.

Påverkar åtagande Ärendehantering

Påverkan

Sannolikhet	Låg	Medel	Hög
Låg	Green	Yellow	Red
Medel	Green	Yellow	Red
Hög	Green	Yellow	Red

The diagram shows a 3x3 grid. The x-axis is labeled 'Påverkan' with values 'Låg', 'Medel', 'Hög'. The y-axis is labeled 'Sannolikhet' with values 'Låg', 'Medel', 'Hög'. The cells are colored: Green for (Låg, Låg), (Låg, Medel), (Låg, Hög); Yellow for (Medel, Låg), (Medel, Medel), (Medel, Hög); Red for (Hög, Låg), (Hög, Medel), (Hög, Hög). An 'X' is placed in the red cell at (Hög, Hög).

Risk- och sårbarhetsanalyser

Riskregister

Lägg till risk från bibliotek Lägg till ny risk

Vyer

RiskID	Risktitel	Riskägare	Riskvärde	Risksumma	Gransknings-status	Riskkategori
IS001	testrisk		8	28	●	8. Ekonomiska
IS002	FEL001, Hårdvarufel		12	39	●	1. Systemsammanbrott / 1.8 IT
IS003	INF001, Brister i eller avsaknad av kryptering	Bo-Göran Andersson	9	21	●	1. Systemsammanbrott / 1.8 IT
IS004	INF002, Automatisk nedkoppling/utloggning	Bo-Göran Andersson	4	4	●	1. Systemsammanbrott / 1.8 IT
			33			

4 resultat Sidstorlek 20

Sannolikhet

		1	1	
	1		1	

Överblick

Gemensamma bedömningskriterier för sannolikhet och konsekvens

Sannolikhet	Klass 1	Klass 2	Klass 3	Klass 4	Klass 5
Mått	Mycket låg	Låg	Måttlig	Hög	Mycket hög
Frekvens	Inträffar vart 30:e år	Inträffar vart 10:e år	Inträffar årligen	Inträffar 6 gånger per år	Inträffar 52 gånger per år

Målområde	Konsekvens 1	Konsekvens 2	Konsekvens 3	Konsekvens 4	Konsekvens 5
Människa	Försumbar personskada (fysisk eller psykisk)	Mindre allvarlig personskada (fysisk eller psykisk)	Allvarlig personskada (fysisk eller psykisk)	Mycket allvarlig personskada med bestående men/enstaka dödsfall	Flertalet dödsfall
Miljö	Försumbar skada på luft, mark, sjö eller djurliv. Försumbar återställningskostnad i tid och pengar	Mindre allvarlig skada på luft, mark, sjö eller djurliv Låg återställningskostnad i tid och pengar	Allvarlig skada på luft, mark, sjö eller djurliv. Hög återställningskostnad i tid och pengar	Mycket allvarlig skada på luft, mark, sjö eller djurliv. Mycket hög återställningskostnad i tid och pengar	Permanent skada på luft, mark, sjö eller djurliv. Oförsvarbar återställningskostnad i tid och pengar
Egendom	Försumbar skada på egendom eller näringsverksamhet. Försumbar återställningskostnad i tid och pengar	Mindre allvarlig skada på egendom eller näringsverksamhet. Låg återställningskostnad i tid och pengar	Allvarlig skada på egendom eller näringsverksamhet. Hög återställningskostnad i tid och pengar	Mycket allvarlig skada på egendom eller Näringsverksamhet. Mycket hög återställningskostnad i tid och pengar	Permanent skada på egendom eller näringsverksamhet. Oförsvarbar återställningskostnad i tid och pengar
Samhällets funktionalitet och grundläggande värden	Försumbar påverkan på samhällets/stadens funktionalitet	Mindre allvarlig påverkan på samhällets/stadens funktionalitet. Förvaltnings- eller bolagschef engageras	Allvarlig påverkan på samhällets/stadens funktionalitet. Stadskontoret engageras	Mycket allvarlig påverkan på samhällets/stadens funktionalitet. Regionalt stöd krävs	Katastrofal påverkan på samhällets/stadens funktionalitet. Nationellt stöd krävs

Metodstödet

- Lokalt anpassat standardsystem för risk management.
- Används på motsvarande sätt för stadens systemsäkerhetsarbete (*klassificering, kravställning och kravhantering*) liksom uppföljning av informations-säkerhetsarbetet.
- Återkoppling genom rapporter.

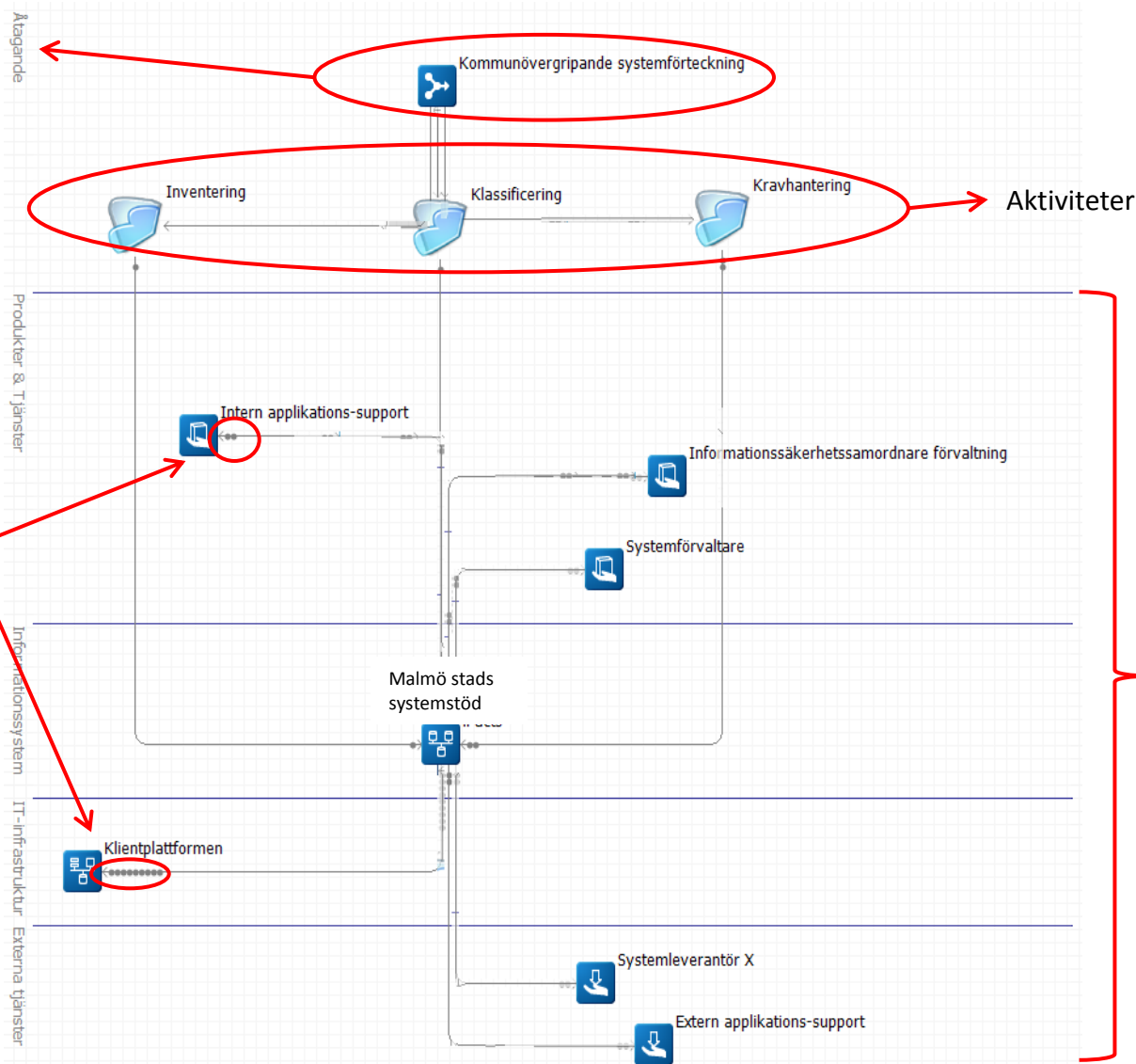
Exempel på rapport/sammanställning över ett åtagande

Åtagande kontra mål och klassificering							
Organisation	Åtagande	Kategori	Underkategori	Ansvarig	Mål	Klassificering	Nivå
Sociala resursförvaltningen (SRF) / Avdelning Vuxna och myndighet (SRF)	Handlägga akuta ärenden under jourtid i Malmö och Burlöv inom socialtjänstens område då den ordinarie socialtjänsten har stängt	1. Tillhandahålla vård, omsorg och socialt omhändertagande	1.3 Individ och Familjeomsorg	NN	Människors liv och hälsa	Samhällsviktig	Ja
					Människors liv och hälsa	Verksamhetskritisk	Nej
					Människors liv och hälsa	Tillgänglighetskrav	Kritisk (timmar)
					Stadens funktionalitet och grundläggande värden	Samhällsviktig	Ja
					Stadens funktionalitet och grundläggande värden	Verksamhetskritisk	Nej
					Stadens funktionalitet och grundläggande värden	Tillgänglighetskrav	Kritisk (timmar)

Rapporterna kan kompletteras efter behov och omfatta såväl **aktiviteter**, **beroenden** och dess **tillgänglighetskrav** som **riskanalyser**, **åtgärder** etc. för ett enskilt verksamhetsområde som för staden i stort.

Exempel på beroendekartläggning

Plupparna anger tillgänglighetskravet:
Timmar *****
Dagar *****
Veckor **

Beroenden
 Intern och
 externa resurser

Tack för att ni lyssnat

Bo-Göran Andersson

Informationssäkerhetssamordnare

Säkerhetsskyddschef

Tjänsteperson i beredskap (TiB)

Malmö stad, Stadskontoret

Förvaltningsavdelningen

Trygghets- och säkerhetsenheten

bo-goran.andersson@malmo.se

0768-65 81 49

Kontaktperson för stadens kontinuitetsprocess:

Gabriella Westheim (*samma enhet som ovan*)

gabriella.westheim@malmo.se alt 040-342888